

FLAMSKYDDSMEDEL | DET HÄR BEHÖVER DU VETA

1 Möjliga exponeringskällor

- livsmedel (fisk, kött och mejeriprodukter)
- hushållsdamm och dammpartiklar
- överföring via moderkakan
- förorenad bröstmjolk
- elektronik och elektriska apparater
- yrkesmässig exponering (brandbekämpningspersonal, anställda inom reparation och återvinning av elektronik och mattläggning)
- förorenad luft
- baby- och barnprodukter (bilstolar, madrasser till barnsängar, skötbordsunderlägg och vissa leksaker)
- luft och damm inomhus:
 - transportprodukter
 - isoleringsmaterial
 - inredningar

2 Hur kan flamskyddsmedel komma in i kroppen?

genom dryck och mat

till fostret genom dryck och mat som en gravid kvinna intar

genom inandning

Var kan de finnas?

Flamskyddsmedel kan finnas i livsmedel, bland annat fisk, kött och mejeriprodukter, liksom i produkter som möbler, mattor, gardiner och andra textilier, samt målarfärger, livsmedelsförpackningar, surfbrädor, hemisoleringsmaterial, madrasser, mattor, gardiner, hushållsapparater, elektronik (bärbara datorer, tv-apparater, telefoner, kablar, ledningar och kretskort), bilbarnstolar, förvaringsutrymmen för handbagage på flygplan och andra fordonsdelar, många baby- och barnprodukter, bland annat leksaker.

3 Hur kan flamskyddsmedel påverka hälsan?

- försämrad neurologisk funktion
- endokrina störningar och sköldkörtelstörningar
- påverkan på immunsystemet
- cancer
- negativa effekter på fosterutvecklingen
- reproduktionstoxicitet

4 Hur kan du minska din exponering för flamskyddsmedel?

- ✓ **Håll nere** mängden damm i hemmet genom att våttorka och dammsuga med ett högeffektivt partikelfilter (HEPA-filter)
- ✓ **Tvätta** händerna ofta
- ✓ **Försök köpa** babyprodukter och trämöbler med stoppning av bomull, polyester eller ull i stället för polyuretanskum
- ✓ **Vädra** ordentligt hemma för att minska mängden damm
- ✓ **Använd** så lite mattor och textilier som möjligt
- ✓ **Titta efter** möbler märkta "Fri från flamskyddsmedel" eller "Fri från halogenerade flamskyddsmedel"

Europeiska unionen har vidtagit åtgärder för att förhindra att medborgare exponeras för vissa farliga flamskyddsmedel, liksom för att minska exponeringen för andra flamskyddsmedel genom att begränsa och/eller förbjuda vissa och reglera dem genom EU-lagstiftningen om kemikalier och livsmedel.

För mer information om flamskyddsmedel, se HBM4EU-avsnittet **HBM4EU-faktablad**.